

Regulatorno telo za elektronske komunikacije
i poštanske usluge („RATEL“)
Palmotićeve 2
11000 Beograd

A1 Srbija d.o.o.
Br. K143/24
22.07.2024.god.
BEOGRAD, Milutina Milankovića 15

U Beogradu, 22. jula 2024. godine

Predmet: Komentari A1 Srbija na Nacrt pravilnika o klasama radio-opreme

Poštovani,

Obraćamo vam se ovim putem vezano za javne konsultacije o Nacrtu pravilnika o klasama radio-opreme, objavljenom na sajtu RATEL-a 27. maja 2024. godine (u daljem tekstu: „Nacrt pravilnika“).

S tim u vezi, u nastavku vam dostavljamo konkretne komentare A1 Srbija koji su generalno usmereni ka smanjenju smetnji, odnosno smanjenju preklapanja radio-frekvencija različitih klasa radio-opreme sa opsezima koji su već dodeljeni operatorima, odnosno koji će biti dodeljeni u narednom periodu nakon odžavanja aukcije za dodatni spektar za 5G mrežu.

2.45. Specifikacija radio-interfejsa za podklasu 52 – telematika u transportu i saobraćaju

U opsegu 24.25 GHz – 26.65 GHz, ukršta sa 24.35 – 27.5 GHz, tj. n258. S obzirom da su u pitanju radari kratkog dometa u vozilu, Nacrtom pravilnika im se produžava odobrenje za naredne četiri godine. Ovakvo rešenje je upitno i može doći do poteškoća, s obzirom da je ovo klasa 1 koja se bez ograničenja može koristiti, a bilo bi mnogo bolje da je definisano kao klasa 2, i da se ti uređaji mogu povući ako bude potrebe. Naročito imajući u vidu da je druga slična klasa uređaja već u toj kategoriji (3.5.1. Specifikacija radio-interfejsa za primene za telematiku u transportu i saobraćaju – 21.65 GHz - 26.65 GHz).

3.5.1. Specifikacija radio-interfejsa za primene za telematiku u transportu i saobraćaju – 21.65 GHz - 26.65 GHz

Radio interfejsi za telematiku u transportu i saobraćaju u opsegu 21.65 GHz – 26.65 GHz, ukršta se sa n258. I ovde bismo skrenuli pažnju da iako su u pitanju radari kratkog dometa u vozilu pre 01.07.2013. i eksplicitno se navodi da se ne mogu više stavljati na tržište, ovde treba posebno obratiti pažnju na neke specifične buduće slučajeve. Predlažemo da se ova tačka u potpunosti izbacila iz Nacrta pravilnika.

3.45.8. Specifikacija radio-interfejsa za radio-opremu za proizvodnju programa i posebne događaje (PMSE) – 21.2 GHz - 23.6 GHz, 24 GHz - 24.5 GHz

U opsegu 24 GHz – 24.5 GHz, ukršta se sa n258. S obzirom da je u pitanju kategorija opreme koja će se pojavljivati na mestima gde je veliki broj korisnika, a da snaga nije ograničena, može doći do izazivanja smetnji. Ovde predlažemo da se izbacila iz opsega 24 GHz - 24.5 GHz, a da se limitira na opseg 21.2 GHz – 22 GHz.

A1 Srbija d.o.o.

Milutina Milankovića 15, 11070 Novi Beograd, Srbija
Matični broj 20220023; PIB 104704549

3.45.5. Specifikacija radio-interfejsa za radio-opremu za proizvodnju programa i posebne događaje (PMSE) – 3400 MHz - 3600 MHz, 4400 MHz - 5000 MHz

U opsegu 3400 MHz - 3600 MHz, ukršta se sa glavnim 5G opsegom i neograničene su snage. S obzirom da su navedena dva opsega, predlažemo da se ostavi samo u drugom opsegu 4400 MHz - 5000 MHz.

3.17.8. Specifikacija radio-interfejsa za zemaljske stanice na plovilima (ESV) – 3700 MHz - 4200 MHz, 5925 MHz - 6425 MHz

U opsegu 3700 MHz – 4200 MHz, ukršta se sa glavnim 5G opsegom, a snaga nije određena. S obzirom na uticaj koji može imati u lukama i onemogućiti korišćenje 5G mreže, predlažemo brisanje ove radio-opreme u ovim opsezima, ili u krajnjem slučaju njihovo ograničenje na opseg 3800 MHz-4200 MHz.

Nadamo se da će te uvažiti naše komentare, a za sve dodatne informacije vam stojimo na raspolaganju.

S poštovanjem,

Marko Jović
Direktor regulatornih i veleprodajnih poslova
A1 Srbija